

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

ІНІІ інститут історії та філософії

Кафедра права та методики викладання правознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНАЛІСТИКА

Перший (бакалаврський) рівень

галузь знань: 08 Право

спеціальність: 081 Право

освітньо-професійна програма: Право

Мова навчання: українська

УХВАЛЕНО

Рішенням кафедри права та методики
викладання правознавства

Протокол № 9 від 09 квітня 2020 року

Загальна інформація про дисципліну

Назва дисципліни	Криміналістика
Викладач	Нестеренко Олександр Сергійович
Профайл викладача	https://law.sspu.edu.ua/main/vykladachi-ta-spivrobitnyky
Контактний тел.	050-878-51-77
E-mail:	user293@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	https://dl.sspu.edu.ua/course/index.php?categoryid=74
Консультації	консультації проводяться згідно з графіком https://law.sspu.edu.ua/studentam/konsultatsii-vykladachi у каб. 434 фізико-матем. корпусу Моживі консультації онлайн чи офлайн через viber, телефон, e-mail

Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Криміналістика» є вибірковою. Криміналістичні знання потрібні слідчим, адвокатам, нотаріусам, спеціалістам-криміналістам, експертам, а також керівникам юридичних служб на підприємствах банківської сфери для виконання організаційно-управлінських функцій на високому професійному рівні. Практичні та семінарські заняття покликані виробити у студентів вміння використовувати криміналістичну техніку, тактику та методику розслідування злочинів.

Мета і завдання дисципліни

Основна мета викладання курсу «Криміналістика»: сформувати у студентів необхідні криміналістичні знання як невіддільний елемент професійної підготовки юриста-правознавця.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних компетентностей**:

СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК 11. Здатність визначати належні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності, а саме:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Формат дисципліни.

Обсяг дисципліни

Вид занять	Загальна кількість годин (денна/заочна)
лекції	16/ 4
практичні заняття/ семінарські індивідуальні	16 / 4
консультації	4 / 4
самостійна робота	84 / 108

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс навчання	Семестр	Кількість кредитів/годин	Кількість змістовних модулів	Форма контролю	Нормативна/вибіркова
2022-2023	4	7	4/120	1	екзамен	вибіркова

Результати навчання

Знати:

- основні категорії й поняття криміналістики;
- основні положення теорії криміналістичної ідентифікації;
- основні питання використання криміналістичної техніки;
- тактику організації та проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій;
- сучасні можливості судово-експертних установ;
- методики розслідування окремих видів злочинів.

Вміти:

- аналізувати та оцінювати вхідні дані, що містять ознаки злочину;
- володіти техніко-криміналістичними засобами, прийомами та методами роботи зі слідами злочинів;

- визначати напрямки розслідування злочину;
- планувати проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій та організаційних заходів;
- висувати версії, встановлювати обставини, що підлягають доказуванню в ході проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Загальнотеоретичні та методологічні засади криміналістики. Поняття, предмет і завдання криміналістики. Поняття та класифікація методів криміналістики. Система криміналістики. Криміналістика в системі правових наук. Зв'язок криміналістики з іншими науками. Історія розвитку криміналістики.

Тема 2. Криміналістична ідентифікація та встановлення групової належності. Поняття ідентифікації і встановлення групової належності. Об'єкти ідентифікації і групової належності. Властивості відображуваних і відображуючих об'єктів. Поняття властивостей і ознак об'єкта. Об'єкти ідентифікації і встановлення групової належності. Загальна методика встановлення групової належності і тотожності по матеріальних відображеннях. Оцінка результатів дослідження і формулювання висновків.

Тема 3. Вчення про криміналістичні версії. Поняття та класифікація криміналістичних версій. Етапи розвитку криміналістичної версії. Побудова та аналіз криміналістичних версій. Перевірка криміналістичних версій.

Тема 4. Загальні положення криміналістичної техніки. Поняття, завдання та джерела криміналістичної техніки. Поняття та класифікація засобів і методів криміналістичної техніки. Засоби криміналістичної техніки. Комплекти криміналістичної та оперативної техніки. Методи криміналістичної техніки.

Тема 5. Криміналістична фотографія. Поняття, завдання та значення криміналістичної фотографії. Криміналістично-оперативна фотографія. Криміналістично-дослідна фотографія.

Тема 6. Криміналістичне слідознавство. Поняття і теоретичні основи криміналістичного слідознавства і трасології. Класифікація слідів. Сліди рук. Сліди ніг. Сліди засобів вчинення злочину. Сліди зубів, нігтів та інших частин тіла людини. Загальні правила огляду та вилучення слідів. Трасологічна експертиза.

Тема 7. Криміналістичне зброезнавство та вибухознавство. Поняття, предмет і об'єкти дослідження криміналістичного зброезнавства, криміналістичної балістики. Вогнепальна зброя та її класифікація. Окремі відомості про ручну вогнепальну зброю та боєприпаси до неї. Сліди вогнепальної зброї і механізм їх утворення. Особливості огляду вогнепальної зброї та слідів пострілу. Судово-балістична експертиза. Вибухові речовини та пристрої. Огляд місця вибуху.

Тема 8. Криміналістичне документознавство та почеркознавство. Техніко-криміналістичне дослідження документів: поняття, види та завдання. Слідчий огляд документів. Дослідження документів. Поняття і теоретичні

основи криміналістичного почеркознавства. Ідентифікація ознаки письма. Основи методики дослідження почерку.

Тема 9. Ідентифікація людини за ознаками зовнішності. Ознаки зовнішності людини: поняття та класифікація. Опис ознак зовнішності людини методом словесного портрету. Криміналістична діагностика татуювань. Методи й засоби фіксації ознак зовнішності людини Види ідентифікації людини за ознаками зовнішності.

Тема 10. Наукові основи криміналістичної тактики. Тактичні прийоми, тактичні комбінації та тактичні операції. Предмет, поняття, завдання, джерела і засоби криміналістичної тактики. Слідчі дії. Слідчі ситуації. Тактичні прийоми. Тактичні комбінації. Тактичні операції.

Тема 11. Огляд місця події. Обшук. Поняття огляду місця події. Огляд-метод дослідження матеріальних джерел інформації. Поняття обшуку, як процесуальної слідчої діяльності. Підготовка і тактика проведення обшуку.

Тема 12. Слідчий експеримент. Допит. Пред'явлення для пізнання. Слідчий експеримент: поняття, сутність, характеристика. Підготовка і тактика про ведення слідчого експерименту. Поняття, види і завдання допиту. Тактичні прийоми допиту. Поняття, види і завдання пред'явлення для пізнання. Тактика пред'явлення для пізнання.

Політика дисципліни

Несвоєчасно виконані завдання не можуть бути оцінені у максимальну кількість балів, передбачену за їх виконання.

Пропущені семінарські заняття слід відпрацювати (згідно з графіком надання консультацій науково-педагогічним складом кафедри).

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, уникати плагіату як виду порушення доброчесності.

Академічна доброчесність

Кожен член університетської громади є відповідальним за дотримання принципів академічної доброчесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності. Прагнення до академічної доброчесності підвищує стандарти освітньої та наукової діяльності, робить внесок у розвиток Університету, зміцнення його іміджу й ділової репутації.

Факти порушення особами, що навчаються, норм Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Університету, він може звернутися за консультацією до Комісії.

За порушення правил академічної доброчесності особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як:

- попередження;

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- позбавлення академічної стипендії;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з університету.

Система оцінювання та вимоги

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань, перевірки письмових робіт, індивідуальних презентацій та колективних дискусій. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

Оцінка студента формується таким чином:

1. опитування студентів – 24 балів;
2. тестування – 12 балів;
3. мультимедійна презентація (виконання, презентація, захист) – 7 балів;
4. групове практичне завдання (практичні заняття в НДЕКЦ) – 5 балів;
5. реферати (написання та захист) – 7 балів;
6. 2 контрольні роботи (тести) – 20 балів (по 10 балів кожна).

Форма підсумкового контролю – екзамен – 25 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література:

1. Криміналістика Академічний курс (+Авторизований доступ) [Текст]: підручник / ТВ Варфоломесва, В.Г. Гончаренко, В І. Бояров та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2011– 504 с.
2. Криміналістика: питання і відповіді (+Авторизований доступ) [Текст] : навч. посіб. / А.В Кофанов, О.Л Кобнлянський, Я В Кузьмічов та ін. – К. : ЦУЛ, 2011–280 с.
3. Сабадаш В. П. Криміналістика (Авторизований доступ) : навч. посіб. / В. П. Сабадаш, М. О. Ларкін. – К : ЦУЛ, 2013.
4. Салтевський М В. Криміналістика (у сучасному викладі) [Текст]: підручник / М. В. Салтевський – К. : Кондор, 2006 – 588 с.

Допоміжна література:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР Верховна Рада України.
2. Салтевський М В. Криміналістика (у сучасному викладі) [Текст]: підручник / М. В. Салтевський – К. : Кондор, 2006 – 588 с.
3. Салтевський М В. Криміналістика (у сучасному викладі) [Текст]: підручник / М. В. Салтевський – К. : Кондор, 2006 – 588 с.
4. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.